ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ KUZEY KIBRIS YERLEŞKESİ

İÇ KONTROL VE KURUMSAL DEĞERLENDİRME

Akademik ve İdari Faaliyetlerin Değerlendirilmesi

Raporun kapsamı. Bu metin, Yerleşkenin 2024–2025 Akademik Yılı Değerlendirme Rehberi'nde sunulan kurumsal, akademik ve idari verileri esas alarak iç kontrol ve kalite güvencesi açısından açıklayıcı ve karşılaştırmalı bir değerlendirme sunar. 2023–2024 verileri mevcut olduğu ölçüde karşılaştırma amacıyla kullanılmıştır.

Değerlendirmenin kapsamı. ASBÜ KKTC'nin 2024–2025 Akademik Yılı Değerlendirme Rehberi'nde yer alan kurumsal, akademik ve idari göstergeler bu raporda bütüncül olarak ele alınmıştır. Veriler; kurumsal yönetim, eğitim-öğretim, insan kaynakları, öğrenci hizmetleri, araştırma kapasitesi ve kalite güvencesi açısından karşılaştırmalı biçimde değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, kurumsal izleme ve sürekli iyileştirme çalışmalarına temel oluşturmaktadır.

1. Kurumsal çerçeve ve değerlendirme sistemi

ASBÜ KKTC'nin kuruluş ve faaliyet çerçevesi, Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında imzalanan 11 Şubat 2021 tarihli kuruluş anlaşmasına ve ilgili yükseköğretim düzenlemelerine dayanmaktadır. Yerleşke, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin Kuzey Kıbrıs yapılanması olarak faaliyet göstermektedir. Kurumsal karar, eşgüdüm, uygulama ve takip mekanizmaları; Rektörlük, ASBÜ KKTC Yönetim Kurulu, Akademik Kurul, program koordinatörlükleri ve ilgili akademik/idari birimler üzerinden işlemektedir. Yerleşkenin kendisine ait bir Senatosu bulunmamaktadır; Senato yetkisine giren konular ASBÜ Senatosu düzeyinde ele alınır. (Rehber, s. 3–6; kuruluş anlaşması.)

ASBÜ Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından her yıl akademik ve idari faaliyetleri bakımından denetlenmekte ve değerlendirilmektedir. Yıllık değerlendirme süreci, YÖK ve YÖDAK arasında oluşturulan Müşterek Komisyon ile 16 Ocak 2009 tarihli milletlerarası anlaşma ve uygulama protokolündeki çerçeveye dayanmaktadır. Bu dış değerlendirme, kurumun kendi iç kontrol uygulamalarından farklıdır: dış değerlendirme yükseköğretim standartlarına ilişkin incelemeyi; iç kontrol ise iş süreçlerini, sorumlulukları, kayıt düzenini ve sürekli iyileştirmeyi kapsar. (Rehber, s. 2.)

İç kontrol kapsamında süreçlerin yazılı hale getirilmesi, görev ve yetkilerin belirlenmesi, kararların yetkili organlarca alınması, uygulama sonuçlarının kaydedilmesi ve kurum içi bilgi akışının sürdürülmesi esas alınmaktadır. Bu raporda performans göstergeleri, yalnızca mevcut durumun sunulması için değil, süreçlerin etkinliğini ve gelişme yönünü anlamak amacıyla da değerlendirilmektedir.

2. Yönetim, organizasyon ve idari işleyiş

2.1. Kurumsal yönetişim ve karar mekanizmaları

Rehberde ASBÜ KKTC Yönetim Kurulu, Rektör, Rektör Yardımcıları, Genel Sekreterlik ve program koordinatörlükleri hakkında bilgiler sunulmuştur. Kurumsal yapılanmanın izlenebilirliği açısından karar yetkisi, akademik değerlendirme, idari uygulama ve destek süreçleri ayrı sorumluluk alanlarıdır. Akademik Kurul öğrenci ve eğitim-öğretim konularında yetkilendirildiği sınırlar içinde karar süreçlerini yürütür; program koordinatörleri ise Kurul üyeliği ve kendi programlarına ilişkin akademik hazırlık/izleme görevleri üzerinden katkı verir. (Rehber, s. 4–6.)

2.2. Kurumsal kayıt, hizmet içi eğitim ve dijital süreçler

Rehberde, EBYS ve arşiv uygulamalarına ilişkin 22 Mart 2024 tarihli idari personel eğitimi ile Öğrenci Bilgi Sistemi kullanımı için 8–12 Ağustos 2025 tarihleri arasında öğrenci işleri personeline verilen hizmet içi eğitim kaydedilmiştir. Bu faaliyetler, yazışma kayıtlarının standartlaştırılması ve öğrenci işlemlerindeki dijital uygulama kapasitesinin geliştirilmesi bakımından somut kurumsal çalışmalardır. (Rehber, s. 11 civarı, bölüm 2.6.1.1.)

İç kontrol bakımından esas kazanım yalnızca eğitim yapılmış olması değil; işlemlerin belgelendirilmesi, kayıt bütünlüğünün korunması ve görev değişimlerinde süreçlerin kesintisiz sürdürülmesine destek sağlayan ortak uygulama bilgisinin geliştirilmesidir.

3. İnsan kaynakları ve akademik kapasite

Gösterge	2023–2024	2024–2025	Değişim
Kadrolu öğretim üyesi	15	20	+%33,3
Kadrolu öğretim elemanı (toplam)	31	33	+%6,5
Ders saat ücretli öğretim üyesi dışı personel	9	15	+%66,7
Öğrenci sayısı (akademik personel tablosu)	879	912	+%3,8

Kadrolu öğretim üyesi sayısındaki artış, akademik kadronun nitelik ve süreklilik bakımından güçlendiğini göstermektedir. Toplam kadrolu öğretim elemanı sayısı daha sınırlı artarken öğretim üyesi dışındaki kadrolu eleman sayısı 16'dan 13'e gerilemiştir. Bu iki değişimin birlikte okunması, akademik kadro bileşiminde öğretim üyeleri lehine bir dönüşüm gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. (Rehber, Tablo 2.1.1.1.)

Ders saat ücretli öğretim üyesi dışındaki elemanların 9'dan 15'e yükselmesi, uzmanlık ve ders yürütme ihtiyaçlarının görevlendirme modeliyle karşılandığını göstermektedir. Kurumsal süreklilik açısından ders planlama, dönemlik görevlendirme kararları, akademik takvim ve ders yükü dağılımının eşgüdümü belirleyicidir. Rehberin farklı tablolarında öğrenci sayısının dönem veya gösterge kapsamına göre değiştiği görüldüğünden oranlar ilgili tablonun kendi tanımıyla okunmuştur.

4. Eğitim-öğretim, öğrenci kabulü ve akademik ilerleme

Lisans kabul göstergesi	2023–2024	2024–2025
Kontenjan	365	410
Kayıt yaptıran öğrenci	281	234
Doluluk oranı	%76,98	%57,07

Lisans kontenjanı 365'ten 410'a yükselirken yeni kayıt sayısı 281'den 234'e gerilemiştir. Bu nedenle doluluk oranı 19,91 yüzde puan azalmıştır. Kontenjan kapasitesinin büyümesiyle fiilî kayıt arasındaki farklılaşma, öğrenci tercihleri, program bazında talep ve tanıtım etkinliği açısından izlenmesi gereken bir göstergedir. Söz konusu değerler 2024–2025 döneminin gerçekleşmeleridir; güncel kabul modellerine ilişkin kararları tek başına göstermez. (Rehber, Tablo 3.1.1.1.)

Yerleşkenin güncel öğrenci kabul işleyişi YKS yerleştirmesi ve uluslararası öğrenci kabulü üzerinden düzenlenmiştir. Öğrenci başvurularının akademik değerlendirilmesi, kayıtların idari yürütümü ve itirazların karara bağlanması yetki alanlarına göre birbirinden ayrılır. (Önceden oluşturulan ASBÜ KKTC iş akışları ve kurumsal uygulama bilgisi.)

Ek Madde 1 kapsamında yatay geçiş yapan öğrenci sayısı 2023–2024 yılında 7, 2024–2025 yılında 10 olarak verilmiştir. Bu gösterge, mevcut öğrencilerin akademik hareketliliğinin düzenli başvuru, intibak ve kayıt kararı süreçleri üzerinden yürütüldüğünü ortaya koymaktadır. Lisansüstü düzeyde raporda altı tezli yüksek lisans öğrencisi kayıtlıdır. (Rehber, Tablolar 3.1.2.1 ve 3.1.3.1.)

5. Fiziksel altyapı ve erişilebilir eğitim ortamı

Fiziksel gösterge	2024–2025
Kapalı alan	12.635 m²
Nitelikli açık alan	22.868 m²
Toplam alan	35.503 m²
Öğrenci başına kapalı alan	13,85 m²
Konferans salonu	80 kişi; 123 m²

Fiziksel alan büyüklükleri iki karşılaştırma döneminde sabit kalmıştır. Buna karşılık rapordaki tam zamanlı öğrenci sayısının artmasıyla öğrenci başına düşen kapalı alan 15,91 m²'den 13,85 m²'ye gerilemiştir. Bu düşüş fiziksel alanın küçüldüğü anlamına gelmez; değişim öğrenci sayısındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Kapasitenin planlanmasında derslik kullanımı, ortak alan yoğunluğu, erişilebilirlik ve bakım-onarım süreçleri önemli iç kontrol göstergeleridir. (Rehber, Tablo 2.2.1.1.)

Yerleşkede 80 kişilik bir konferans salonu bulunduğu, salonda ses ve sunum donanımı yer aldığı kaydedilmiştir. Eğitim mekânlarının ders dışı bilimsel, kültürel ve sosyal faaliyetlerde kullanılması, altyapının çok amaçlı yönetildiğini göstermektedir. (Rehber, bölüm 2.2.3.)

6. Kütüphane, bilgi kaynakları ve öğrenme desteği

Kütüphane göstergesi	2023–2024	2024–2025
Basılı kitap	12.901	12.925
Elektronik kitap (abonelik dışı)	8.563	8.653
Veri tabanı aboneliği	13	11
Veri tabanı içindeki e-kitap	11.869	7.815
Oturma kapasitesi	130	130

Basılı ve bağımsız elektronik kitap koleksiyonları sınırlı artış göstermiştir. Buna karşılık abone olunan veri tabanı sayısı 13'ten 11'e, veri tabanı üzerinden erişilen e-kitap sayısı 11.869'dan 7.815'e düşmüştür. Bu veriler, doğrudan edinilmiş koleksiyonun korunması ile abonelik temelli erişimin daralmasının aynı dönemde birlikte gerçekleştiğini göstermektedir. Azalmanın nedeni veya kullanıcı üzerindeki etkisi rehberde sayısallaştırılmamıştır. (Rehber, Tablo 2.3.1.)

Kütüphanenin 340 m² alanı ve 130 kişilik oturma kapasitesi dönemler arasında değişmemiştir. Öğrenci sayısının artması nedeniyle öğrenci başına düşen oturma kapasitesi azalmıştır. Haftalık hizmet süresi 45 saattir. Kütüphane hizmetlerinde kataloglama, ödünç verme, veri tabanı erişimi ve kullanım yoğunluğunun birlikte izlenmesi, eğitim-öğretim desteğinin sürekliliği açısından önem taşır.

7. Öğrenci deneyimi, sosyal katılım ve destek hizmetleri

7.1. Kulüp ve etkinlik faaliyetleri

Öğrenci yaşamı göstergesi	2023–2024	2024–2025
Öğrenci kulübü	12	22
Kulüp üyesi öğrenci	58	108
Kulüp etkinliği	62	54
Etkinlik katılımı (toplam)	1.890	1.620

Kulüp sayısı %83,33, üyelik sayısı %86,21 artmıştır. Öğrencilerin kulüp faaliyetlerine kurumsal olarak katılım olanağı çeşitlenmiştir. Buna karşılık etkinlik sayısı %12,90; etkinliklerde bildirilen toplam katılım %14,29 azalmıştır. Bu görünüm, örgütlü öğrenci topluluklarının yaygınlaşmasının her zaman aynı dönemde daha yüksek etkinlik hacmiyle sonuçlanmadığını göstermektedir. Etkinlik katılımı toplamı tekil katılımcı sayısı olarak değerlendirilmemelidir. (Rehber, Tablolar 3.2.4.1–2.)

7.2. Psikolojik danışmanlık, sağlık ve ulaşım

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi için tabloda bir uzman, hizmet alan 25 öğrenci ve 68 seans belirtilmiştir. Aynı bölümün açıklama metninde 23 Eylül 2024–23 Mayıs 2025 arasında 25 öğrenciyle 78 bireysel görüşme yapıldığı yazılmıştır. Bu nedenle raporda 25 öğrencinin hizmet aldığı bulgusu esas alınmış; görüşme/seans sayısının iki farklı sunumu olduğu ayrıca gösterilmiştir. (Rehber, bölüm 3.2.5.)

Yerleşke reviri için bir yarı zamanlı sağlık personeli ve 62 öğrenci başvurusu kaydedilmiştir. Öğrencilerin yerleşkeye erişimi için altı güzergâhta ücretsiz servis hizmeti sunulduğu belirtilmiştir. Bu hizmetler, öğrenci deneyiminin akademik faaliyetlerle sınırlı olmadığını; sağlık, psikososyal destek ve ulaşımın da kurumsal hizmet bütünlüğünün parçası olduğunu ortaya koymaktadır. (Rehber, bölümler 3.2.7 ve 3.2.12.)

7.3. Geri bildirim ve mezun ilişkileri

Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden dönem sonlarında akademik memnuniyet anketleri uygulandığı ve sonuçların akademik personel toplantılarında değerlendirildiği belirtilmiştir. Rehberdeki 10.758 anket yanıtı, tekil öğrenci sayısını değil, güz ve bahar dönemlerinde ders bazında doldurulan anketleri ifade etmektedir. Bu ayrım, katılım göstergelerinin doğru yorumlanması açısından önemlidir. (Rehber, bölümler 3.2.13–14.)

Kariyer Merkezi Koordinatörlüğü aracılığıyla kariyer planlama hizmetleri sunulmuş; mezunlara ilişkin bilgi güncelleme çalışmaları yürütülmüştür. Öğrenci destek hizmetlerinde akademik danışmanlık, öğrenci işleri, program koordinatörlükleri ve destek merkezleri arasındaki bilgi akışı, süreçlerin bütünlüğünü güçlendiren ana unsurdur. (Rehber, bölümler 3.2.8–9 ve 3.2.15.)

8. Bilimsel araştırma ve akademik yayınlar

Akademik üretim göstergesi	2023–2024	2024–2025
SCIE/SSCI kapsamındaki makale	2	5
TR Dizin kapsamındaki makale	2	4
ESCI/Scopus kapsamındaki makale	2	1
Uluslararası bilimsel toplantı	7	11
Ulusal bilimsel toplantı	2	3

SCIE/SSCI makale sayısının 2’den 5’e çıkması, ilgili endekslerde yer alan yayın üretiminin bir yılda %150 arttığını göstermektedir. TR Dizin makaleleri 2’den 4’e, uluslararası bilimsel toplantılar 7’den 11’e

yükselmiştir. Aynı dönemde ESCI/Scopus kategorisindeki makale sayısı 2'den 1'e düşmüştür. Bu göstergeler farklı yayın ve etkinlik türlerine ilişkin olduğu için bir arada toplanarak tek bir akademik başarı puanı üretilemez. (Rehber, Tablo 4.1.1.)

ASBÜ KKTC, merkez üniversitenin bir yerleşkesi olduğundan uluslararası sıralamalarda ayrı bir kurum gibi değil, ASBÜ'nün kurumsal bütünlüğü içinde yer almaktadır. Bu nedenle üniversite geneline ilişkin sıralama sonuçlarının doğrudan KKTC Yerleşkesinin münferit performansı gibi sunulması uygun değildir. (Rehber, bölüm 4.1.)

9. İç kontrol değerlendirmesi ve gelişim öncelikleri

9.1. Kurumsal güçlü yönler

Rehberin kayıt altına aldığı veriler; kadrolu öğretim üyesi kapasitesinde genişleme, bilimsel yayın ve toplantı faaliyetlerinde artış, öğrenci kulübü örgütlenmesinde büyüme ve dijital öğrenci işlemlerine yönelik hizmet içi eğitim uygulamalarının bulunduğunu göstermektedir. Bu başlıklar Yerleşkenin akademik ve idari işleyişinde gözlenen somut kurumsal gelişme alanlarıdır.

9.2. İzlenen değişim alanları

Kontenjan doluluk oranındaki azalış, abonelik üzerinden erişilen elektronik bilgi kaynaklarındaki gerileme, öğrenci başına düşen sabit fiziksel kapasitenin daralması ve öğrenci kulübü etkinlik hacmindeki düşüş, iç kontrol açısından takip edilmesi gereken göstergelerdir. Bu değişimlerin her biri gerçekleşmiş sayısal sonuçtur; nedenlerine ilişkin değerlendirmelerde ise kaynakta belirtilmeyen gerekçeler kesin olgu olarak ileri sürülmemiştir.

9.3. Süreç bazında izleme yaklaşımı

Kurumsal izleme yaklaşımı; görev ve sorumlulukların tanımlanması, iş akışlarının standartlaştırılması, kurul kararlarının izlenmesi, öğrenci geri bildirimlerinin değerlendirilmesi, hizmet sürekliliğinin korunması ve faaliyet raporlarının düzenli hazırlanması üzerine kuruludur. Rektörlük, iki Rektör Yardımcılığı, Genel Sekreterlik, Akademik Kurul, Yönetim Kurulu ve bağlı birimler arasındaki koordinasyon; iç kontrolün idari boyutunu oluşturur. Bu tanım, mevcut iş akışlarıyla uyumlu bir kurumsal değerlendirme çerçevesidir.

10. 2025–2026 dönemi için raporlama kapsamı

2025–2026 dönemi için kurumsal değerlendirme başlıkları; (1) yönetim ve organizasyon, (2) akademik personel, (3) eğitim-öğretim, (4) YKS ve uluslararası öğrenci işlemleri, (5) öğrenci destek hizmetleri, (6) fiziksel/teknolojik altyapı, (7) kütüphane ve bilgi kaynakları, (8) bilimsel araştırma ve yayınlar, (9) kalite güvencesi ve iyileştirme olarak düzenlenmiştir. Bu başlıklar raporlama sınıflandırmasıdır; 2025–2026 yılına ait sonuç bulguları ya da denetim komisyonu kararı değildir.

11. Genel sonuç

ASBÜ Kuzey Kıbrıs Yerleşkesinin 2024–2025 değerlendirme verileri, akademik insan kaynağı, araştırma görünürlüğü ve öğrenci topluluklarının sayısal gelişimi bakımından ilerleme ortaya koymaktadır. Eğitim-öğretime ilişkin öğrenci kabul göstergeleri ile bazı kütüphane ve öğrenci etkinliği göstergeleri ise daha farklı bir eğilim sergilemektedir. İç kontrol ve kalite güvencesi bakımından belirleyici yaklaşım; bu göstergeleri birbirinden kopuk başarı veya eksiklik etiketlerine indirgemek yerine, görev tanımları, iş akışları, kurul kararları ve düzenli raporlama üzerinden izlenebilir bir süreç bütünlüğü içinde değerlendirmektir.

Kaynak: ASBÜ KKTC, 2024–2025 Akademik Yılı Değerlendirme Rehberi, bölümler 1–4 ve ilgili gösterge tabloları. Kurumsal görev/yetki çerçevesinde kuruluş anlaşması ile önceki iş akışı çalışmalarından yararlanılmıştır.